МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
(назва інституту)

Кафедра філології та перекладу
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІГПДУ
(назва інституту)
(підпис) Д. І. Дзвінчук
(прізвище та ініціали)
«___» серпня 2022 року

ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(рівень вищої освіти)

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва)

спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(шифр і назва)

спеціалізація* _____
(назва)

Освітньо-професійна програма Документознавство та інформаційна діяльність
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/вибіркова)

Івано-Франківськ – 2022

* за умови затвердження вченою радою ІФНТУНГ

Робоча програма дисципліни «Основи академічного письма» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Документознавство та інформаційна діяльність» на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Розробник:

Доцент кафедри філології та перекладу, к. філол. наук
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

М. В. Венгринюк
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу

Протокол від « 30 » серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри філології та перекладу

(підпис)

О. В. Когут
(ініціали та прізвище)

Узгоджено:

В. о. завідувача випускової кафедри документознавства та інформаційної діяльності

(підпис)

Ю. Л. Романишин
(ініціали та прізвище)

Гарант ОП

(підпис)

Т. Д. Ганцюк
(ініціали та прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи академічного письма» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує Таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр_____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання) (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання) (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання) (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4		4			
Кількість модулів	1		1			
Загальний обсяг часу, год	120		120			
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	54		54			
лекційні заняття	18		18			
семінарські заняття	-		-			
практичні заняття	26		26			
лабораторні заняття	-		-			
Самостійна робота, год, у т.ч.	76		76			
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-			
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-		-			
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-		-			
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	12		12			
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	34		34			
підготовка звітів з лабораторних робіт	-		-			
підготовка до екзамену	30		30			
Форма семестрового контролю	екзамен		екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів навичок академічної культури та академічної грамотності, необхідних для успішного провадження науково-дослідницької та науково-навчальної роботи в університеті.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- знати традиції академічного спілкування та міжнародний досвід;
- розрізняти жанри академічного письма;
- оперувати поняттями «науковий стиль», «науковий текст», «академічна комунікація», «академічне письмо», знати їхні інтегральні та диференційні характеристики;
- генерувати наукові ідеї, моделювати наукові знання й організовувати процес академічного письма;
- послуговуватися репрезентаційними й аргументаційними формами мовлення в академічній комунікації;
- створювати фрагменти текстів-розповідей, текстів-описів, текстів-міркувань, текстів-доказів, текстів-визначень, ураховувати особливості їх побудови;
- вести наукову дискусію, доводити або спростовувати актуалізовані твердження;
- піддавати компресії чужий текст, групувати джерела, систематизувати матеріал, покликатися на авторитетних науковців, цитувати їх позиції;
- академічно грамотно обґрунтовувати актуальність теми, висвітлювати стан розроблення проблеми, формулювати об’єкт, предмет, мету й завдання;
- застосовувати різні види правок академічного тексту;
- писати академічне есе.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.

фахових:

- ФК 5. Здатність створювати чітку, стислу та точну управлінську документацію відповідно до чинних стандартів.
- ФК6. Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.
- ФК 14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України**:**

- РН 13. Оцінювати результати діяльності та відстоювати прийняті рішення
- РН 14. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов.
- РН 15. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.
- РН 17. Бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді.
- РН 18.Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Теми лекційних занять

Теми лекційних занять дисципліни наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Теми лекційних занять

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд-ковий номер	розділ, підроз-діл
М 1	**Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади**	**18**			
ЗМ1	**Формування академічної культури студента.**	**10**			
Л 1.1	Мета і завдання навчальної дисципліни “Основи академічного письма”. Академічна доброчесність. Інтелектуальна власність. Плагіат.	2		3 (о)	С. 5-14
Л 1.2	Науковий стиль (ознаки, мовні засоби, підстилі, жанри). Термін. Ознаки терміна. Формування української термінології.	2		3 (о)	С. 15-20
Л 1.3	Ділова документація. Мотиваційний лист. Резюме.	2		3 (о)	С. 21-27
Л 1.4	Різновиди компресії наукового тексту: тези, конспект, реферат, анотація. Покликання, перепокликання та цитування, перецитування, самоцитування.	2		3 (о)	С. 27-40

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд-ковий номер	розділ, підроз-діл
Л 1.5	Вимоги до укладання списку використаних джерел у науковій роботі. Правила оформлення таблиць, рисунків, формул. Додатки як структурний компонент наукової роботи.	2		1 (о)	С. 14-17
ЗМ 2	**Створення та редагування академічного тексту**	**8**			
Л 2.1	Поняття про досконалий науковий текст. Дієвість наукового тексту. Механізми впливу на читача. Поняття про «науковий жаргон». Вияви «наукового жаргону» на лексичному та граматичному мовних рівнях.	2		4 (о)	3.1–3.4
Л 2.2	Вибір нормативних лексико-семантичних та фразеологічних мовних засобів для створення академічного тексту.	2		4 (о)	1.2.1
Л 2.3	Граматичні мовні засоби в академічному тексті. Вибір нормативних граматичних форм для створення академічного тексту.	2		2 (д)	С. 104-116
Л 2.4	Академічне есе як один із жанрів академічного письма. Жанрові особливості й різновиди академічного есе.	2		2(о)	С. 136-145

3.2 Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд-ковий номер	розділ, підроз-діл
М 1	**Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади**	**26**			
ЗМ1	**Формування академічної культури студента.**	**8**			

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд-ковий номер	розділ, підроз-діл
П 1.1	Вступ. Мета та завдання курсу. Культура особистості дослідника. Академічна доброчесність і її порушення. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі. Західний досвід покарання за нечесність. Авторське право. Плагіат як крадіжка інтелектуальної власності. Види плагіату. Академічний плагіат.	2		1 (і) 1 (д) 2 (д) 3 (д)	С. 21–33, С. 42–55 С. 17-18 С. 145–169 С. 1–33
П 1.2	Академічне письмо як один із різновидів наукового (академічного) спілкування. Науковий стиль, науковий текст, академічна комунікація.	2		2 (о) 4 (о)	С.14-23 1.3.2
П 1.3	Різновиди компресії наукового тексту: тези, конспект, реферат, анотація. Покликання, перепокликання та цитування, перецитування, самоцитування: доцільність, вмотивованість, аргументованість, коректність.	2		2 (о) 2 (д)	С.64-74 С. 83–85
П 1.4	Вимоги до укладання списку використаних джерел у науковій роботі. Монографічний і аналітичний бібліографічний опис. Особливості опису інтернет-джерел.	2		1 (о)	С. 20–23
ЗМ 2	**Створення та редагування академічного тексту**	**18**			
П 2.1	Вступна й висновкова частини у структурі академічного тексту. Мовні кліше в академічному тексті. Основні функції й характеристики вступу академічного тексту. Академічно грамотне обґрунтування актуальності теми, висвітлення стану розроблення проблеми, формулювання об’єкта, предмета, мети та завдань. Зв’язок вступу та висновків. Співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту. Типові помилки в написанні загальних висновків.	2		2(о) 1 (і)	С.85-90 С. 99–124
П 2.2	Вимоги до подання змісту наукової роботи. Правила оформлення таблиць, рисунків, формул. Додатки як структурний компонент наукової роботи.	2		4 (і)	С. 55–60

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд-ковий номер	розділ, підроз-діл
П 2.3	Поняття про досконалий науковий текст. Дієвість наукового тексту (оновлення стилю, виразність і читабельність, зв'язок «автор – читач»). Механізми впливу на читача (увага, цікавість, радість пізнання, співдумання, проблемний виклад, діалогічність, недомовленість). Головні чинники виразності (ясність, стисліть, композиційна довершеність)	2		4 (о) 3 (і)	3.1–3.4 С. 22–44
П 2.4	Поняття про «науковий жаргон». Вияви «наукового жаргону» на лексичному та граматичному мовних рівнях (перенасичення тексту термінами, невиправдане залучення термінів з інших наук, термінологічне псевдоноваторство, непотрібні запозичення, громіздкі речення, нагромадження іменників, багатослів'я, марнослів'я («вода»)).	2		4 (о)	2.1-2.3
П 2.5	Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу. Текст-розповідь. Текст-опис. Текст-міркування. Текст-доказ. Текст-визначення. Особливості побудови.	2		2 (о)	С.45-55
П 2.6	Абзац як структурний елемент академічного тексту і засіб реалізації категорій зв'язності й цілісності. Структура абзацу. Роль першого речення в абзаці. Логіко-смисловий аналіз побудови речень та абзаців. Типи зв'язків речень в абзаці. Доцільність / недоцільність використання лексичних повторів. Способи і засоби досягнення точності, послідовності, зрозумілості.	2		2(о) 2 (д)	С.74-85 С. 92–98
П 2.7	Вибір нормативних лексико-семантичних та фразеологічних мовних засобів для створення академічного тексту. Поняття про термін. Вимоги до терміна. Загальнонаукові та вузькоспеціальні терміни. Терміни і професіоналізми.	2		2(о) 4 (о)	С.116-122 1.2.1
П 2.8	Граматичні мовні засоби в академічному тексті. Вибір нормативних граматичних форм для створення академічного тексту. Дієслівне та прийменникове керування. Активні й пасивні дієприкметники. Вибір синтаксичної побудови. Порядок слів. Однорідні члени речення. Дієприслівникові звороти. Вставні та вставлені конструкції.	2		2(о) 2 (д) 2 (і)	С.123-129 С. 104-116 С. 36–55

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд-ковий номер	розділ, підроз-діл
П 2.9	Академічне есе як один із жанрів академічного письма. Жанрові особливості й різновиди академічного есе. Етапи організації процесу академічного письма (написання есе). Структура академічного есе. Рекомендації щодо підготовки й написання академічного есе: критерії оцінювання.	2		2(о)	С.136-145

Разом:

Модуль 1, до якого входять два змістових модулі.

3.2 Завдання для самостійної та індивідуальної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	**Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади**	**12**		
ЗМ1	**Формування академічної культури студента.**	**8**		
Т 1.3-1.4	Написати анотацію до наукової статті за фахом.	4	1 (о) 2 (о)	С. 5–14 С.64-74
Т 1.5	Подати тези наукової статті за фахом	2	1 (о)	С. 14–20
Т 1.8	Подати різні види бібліографічного опису (до статті за фахом).	2	1 (о)	С. 20–27
ЗМ2	**Створення та редагування академічного тексту**	**4**		
Т 2.9-2.10	Написати академічне есе на одну із запропонованих тем.	4	1 (о) 2(о)	С. 27–38 С. 136-145

3.1. Основна література

1 (о). Когут О. В., Венгринюк М. І., Литвин Н. Б., Мельник О. М. Основи академічного письма: методичні вказівки до виконання самостійної роботи. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021. 45 с.

2 (о). Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.

3 (о). Мартинюк О. М. Академічне письмо: конспект лекцій. Луцьк, 2021. 47 с.
4 (о). Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 628 с.

3.2 Додаткова література

1 (д). Венгринюк М. І., Мельник О. М. Формування образу автора сучасного науково-технічного тексту. *Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація* : тези доповідей XVI наукової конференції з міжнародною участю. Харків, 2017. С.17-18.
2 (д). Лютий Т. В., Денисова О. С. Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів : навчальний посібник. Суми, 2019. 186 с.
3 (д). Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань : практичний посібник. К. : ДНТБ України, 2019. 33 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1 (і). Ревуцька С. К., Зінченко В. М. Академічне письмо : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2019. 130 с. URL: http://surl.li/agkel

2 (і). Селігей П. Іменниковість versus дієслівність: у пошуках золотої середини. *Мовознавство*. 2014. № 4. С. 36–55. URL: http://surl.li/cxlaa

3 (і). Селігей П. Типи багатослів'я в наукових текстах. *Українська мова*. 2013. № 4. С. 22–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2013_4_4.

4 (і). Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності. Практикум : навч.-метод. посіб. Тернопіль ТНЕУ, 2018. 64 с. URL:http://surl.li/cxlaf

5 ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання і вивчення дисципліни «Основи академічного письма» використано такі методи навчання, як: МН 1.1 – лекція; МН 1.2 – розповідь-пояснення; МН 1.3 – бесіда; МН 2.1 – ілюстрування; МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи; МН 3.1 – вправи; МН 9 – порівняння; МН 10 – узагальнення; МН 17 – дослідницький; МН 18 – методи самостійної роботи вдома; МН 19 – робота під керівництвом викладача; МН 20.7 – бесіда-діалог.

6 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Допуск до іспиту з дисципліни «Основи академічного письма» відбувається після виконання усіх видів робіт та завдань відповідно до робочої програми та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Відпрацювання пропущених занять здійснюється у відведений для цього час відповідно до графіку проведення консультацій викладачів кафедри філології та перекладу. На максимальну кількість балів може претендувати робота студента, виконана без запізнення та з дотриманням правил академічної доброчесності; списана цілком робота – анульована без права перевиконання.

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Контроль і оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи академічного письма» здійснюється в наступних формах:

- поточний міжсесійний контроль засвоєння змістових модулів курсу впродовж семестру (МФО 4 – поточний контроль, МФО 5 – усний контроль, МФО 6 – письмовий контроль, МФО 7 – тестовий контроль.

- сесійний семестровий контроль після завершення семестру під час заліково-екзаменаційної сесії (МФО 1 – іспит).

Схема нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи академічного письма» наведено у таблиці 5.

8 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Схему нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів під час оцінювання знань студентів з дисципліни

Семестровий модуль № 1	
П 1.1	5
П 1.2 Резюме	5
П1.3 Мотиваційний лист	10
П 1.4 Анотація до наукової статті (за фахом)	10
П 2.1Тези до наукової статті (за фахом)	10
П 2.2	10
П 2.3	5
П 2.4	5
П 2.5	5
П 2.6	5
П 2.7	5
П 2.8 Академічне есе	10
П 2.9 Підсумкова контрольна робота	15
Разом	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни